DZIENNIK POLSKI

Nr. 368. Środa, dnia 27. V. 1942 r. Rok III.

Komunikaty wojenne.

Front zachodni. Lotnictwo ang. kontynuje wypady nad półn. Francją i w rejonie kanału La Manche, w nocy bombardowano St. Nazaire, Boulogne i okolice oraz Havre. Nad Anglią słabe naloty z udziałem kilku zaledwie bombowców, zestrzelono 2 niem. aparaty.

Front wschodni. W ciągu ostatnich dni walki na froncie południowym przybierają na sile. Nie ulega wątpliwości, że jest to największa bitwa w historii wojen. Po obu stronach biorą udział w akcji olbrzymie siły i w ciągu 14 dni w nieustannych zmaganiach obie strony poniosły niesłychane straty. Moskwa donosi, że w walkach na samym tylko odcinku charkowskim, von Bock stracił dotąd 40.000 zabitych, 120.000 rannych a 20 batalionów czołgów zostało doszczętnie zniszczonych Największej ucierpiały niem. 79, 62, 101 i 294-ta dyw. piech. Rosjanie wprowadzają do akcji nieustannie świeże wojska, również OKW. musi rzucać w bój te ogromne rezerwy, które były przeznaczone do ofenzywy na Kaukaz. Ostatnie komunikaty ros. tak obrazują sytuację na poszczególnych odcinkach: front Charkowa. Wojska ros. zwolniły tempo ofenzywy, inicjatywa znajduje się nadal w ich rękach, w niektórych częściach odcinka Niemcy są w odwrocie na zachód. Rosjanie niezwłocznie fortyfikują zdobyte tereny, według doniesień ze Stokholmu walki toczą się poza głównemi niem. liniami obronnymi. Front Isjum-Barwenkowo: Rosjanie prowadzą walki obronne, nasilenie niem. kontrataków wzrasta, wszystkie zostały jednak odparte. Bock usiłuje wejść poza skrzydło Tymoszenki i odciąć wojska rosyjskie prące na Krasnograd, walki są niesłychanie krwawe i zacięte, zmasowane ataki niem. czołgów i piech. załamują się w koncetrycznym ogniu artylerii i setek eskadr ros. nurkowców. W ciągu 3-ch dni poległo 15.000 Niemców, setki czołgów zostało rozbitych. W zagłębiu Donieckiem stwierdzono koncentrację niem. jednostek pancernych, przeznaczonych do uderzenia na Kaukaz, są one teraz częściowo używane do walk pod Isjum. Front środkowy: W rej. Briańska wojska ros. zdobyły szereg niem. pozycyj, w rej. Smoleńska zaobserwowano zmasowanie niem. czołgów, pod Kalininem niem. ataki zostały odparte, w Karelii i koło jez. Ilmen Rosjanie atakując posuwają się naprzód. Na Kerczu walki ustały, wojska ros. wraz ze sprzętem zostały ewakuowane po 15 dniach walk i zadaniu Niemcom ciężkich strat. Wzdłuż całego frontu lotnictwo ros. bierze niezmiernie czynny udział w walkach, utrzymując zdecydowaną przewagę, w ciągu 3-ch dni zniszczono 173 niem samoloty. Na morzu Północnym ros. jednostki zatopiły 3 niem. kontrtorpedowce i 4 transportowce.

Front afrykański. Rommel przed rozpoczęciem swej ofenzywy, chce uderzenie poprzedzić bitwą powietrzną. Lotnictwo ang. bombarduje więc niem. bazy lotnicze wyrządzając ciężkie szkody, na lądzie tylko wywiadowcza działalność patroli. Nad Maltą naloty znacznie osłabły, w tygodniu zestrzelono 28 aparatów osi.

Front dalekiego wschodu. Silne uderzenie jap. w prowincji Cze-Kiang zostało przez wojska chińskie odparte, w Birmie w prowincji Szou Japończycy posunęli się nieco naprzód, na półn. granicy Birmy Chińczycy zdobyli szereg jap. pozycyj. Lotnictwo aliantów rozwija ożywioną akcję, na lotniskach jap. w Akiab, Lech, Rabaul i Amboinie zniszczono 31 jap samolotów, 6 uszkodzono, tracąc 3 własne aparaty.

Wiadomości polityczne.

Polska. Oburzenie w całym obozie aliantów wywołał fakt wciągnięcia na listę niem. na Pomorzu 70.000 Polaków i przymusowym wcieleniu ich do wojska. Ale Niemcy stosują jeszcze bardziej zbrodnicze metody. Oto na froncie Charkowa zbiegł na stronę ros. Jan Chronicki, Małopolanin, wywieziony na roboty przymusowe do Niemiec, który po rocznej pracy w fabryce w Cassel został wraz z setkami innych Polaków wcielony do armi niem. i wysłany na front wschodni. Zbrodnie te dowodzą jednak ogromnego braku rezerw ludzkich w Rzeszy. Gen. Sikorski i prezydent Benesz odbyli konferencję w tow. ministrów spraw zagranicznych. Powołano szereg komisyj, mających opracować praktyczną współpracę unii polsko-czeskiej.

Niemcy. Ferment w III. Rzeszy przybiera na sile tak u góry jak i w masach. Oto wskutek kryzysu wewnętrznego na tle załamiania się systemu żywnościowego, min. rolnictwa Walter Darre, najstarszy towarzysz partyjny został usunięty ze stanowiska. Następną ofiarą będzie ambasador w Ankarze von Papen, którego przeciwnikami są Ribbentropp i Goebels. Gauleiter Friede wygłosił mowę, oskarżając ostro Papena o intrygi i nieudolność, dopuścił bowiem do związania się Turcji z Anglią. Również w Nacz. Dowództwie wynikła różnica zdań między Hitlerem a generalicją, głową opozycji jest von Bock. Neutralne ajencje podają, że w następstwie sporów Hitler opuścił główną kwaterę i powrócił do Berlina pod pozorem wzięcia udziału w pogrzebie Rhedora. Dla usprawnienia produkcji wojennej dyktatorem gospodarki został gen. Thomas, przemysłowcy wymogli jednak, że rozdział zamówień dokonywać będą sami między sobą. W dołach sytuacja się zaostrza mimo teroru. Po wyrokach w Mannheim stracono znowu w Hamburgu kilkunastu robotników za agitację przeciw wojnie. Egzekucje wywołały wzburzenie i wrzenie wśród robotników portowych.

Francja. Konflikt włosko-franc. przybiera na sile. Musolini wysłał ostrą notę do rządu w Vichy, żądając odstąpienia Korsyki, Nicei i Tunisu. Król włoski i następca tronu odbyli przegląd wojsk rozlokowanych wzdłuż granicy Francji. Laval po powrocie z Paryża odbył konferencję z gubernatorem Tunisu i dowódcami wojsk. Hitler popiera żądania Włoch, chcąc wymusić w ten sposób współpracę na Francji, gdzie opinia publiczna nie pozwoliła Lavalowi na odstąpienie baz franc. Niemcom. We Francji rozlegają się coraz silniej salwy egzekucyjne, mordujące zakładników. W szeregu miast doszło do strzelaniny z niem. żołnierzami.

Meksyk. Z powodu zatopienia 2 statków meksykańskich, prezydent zażądał wypowiedzenia wojny państwom osi i ściślej współpracy z U. S. A. W czwartek kongres meksykański wypowie formalnie wojnę osi. Policja dokonuje masowego aresztowania obywateli osi. Szef sztabu zapowiedział ogólną mobilizację, nacz. wodzem mianowany został gen. Cardenas.

Brazylia. W Rio de Janeiro odbywają się demonstracje za wojną. Prezydent Vargas zarządził mobilizację lotnictwa.

Turcja wydaje obecnie 1 milion funtów dziennie na obronę. Do Aleksandretty przybyła 4-ta łódź podwodna dostarczona Turcji przez Anglię.

§ §

Na fundusz pras. Od XY. przez PJ. 250 zł.
Od YZ. przez P. 50 zł.

Przygotowania decyzji.

Uderzenie niem. na Kercz potwierdziło przewidywania specjalistów wojskowych, że Hitler będzie próbował owładnąć Kaukazem. Krym — to oczywiście bardzo ważny etap na tym szlaku. Pomniejsza on sowieckie możliwości na Morzu Czarnem i oskrzydla stanowiska marsz. Tymoszenki w Rostowie. Prawda, pozostaje tam jeszcze niezdobyty Sebastopol — port ten jednak leży na uboczu drogi niemieckiej i stanowi dziś nie zaporę, ale tylko ośrodek dywersji. Zdobycie Kerczu nie przyszło Niemcom łatwo. Kilkadziesiąt kilometrów pokonali w ciągu 12 dni. Komunikaty na ten temat z ich strony opowiadają o niesłychanych zdobyczach, o kilku sowieckich armiach zniszczonych. Widać, że Niemcom zależy na roztrąbieniu sukcesu i prawda ich nie krępuje.

Tymoszenko zaatakował na południowym froncie stanowiska dookoła Charkowa. Atak trwa już dwa tygodnie. Komunikaty sowieckie mówią o zdobyciu kilkuset miejscowości, o posuwaniu się na zachód. Gotowi jesteśmy uwierzyć, że tu i ówdzie wojska ich zajęły lasy, wioski, uroczyska i tp. mniej więcej bezpańskie okolice pomiędzy kolumnami czy stanowiskami niemieckiemi. Nic jednak nie stwierdza, by były to istotnie ważne pozycje. Siła uderzeń sowieckich załamuje się. Rosjanie, tak jak i w wojnie poprzedniej wykazują dużo męstwa w obronie, wiele wytrwałości, ale też i zupełny brak zdolności zaczepnych na większą skalę. Walki ich zagończyków, działających na tyłach wroga, dają liczne przykłady bohaterstwa, ale podjazdami wojny się nie wygrywa.

I pomimo wszystko, pomimo to, że na wschodzie napotkali Niemcy po raz pierwszy w tej wojnie na poważny opór, staje się coraz bardziej jasnem, że na tym frocie nie zapadnie roztrzygnięcie. Cios decydujący nastąpi na zachodzie. I dlatego właśnie tam idzie cały materiał budowlany na budowę umocnień, dlatego tam skupia się coraz większą część lotnictwa Rzeszy, dlatego tam gromadzą się jej rezerwy, dlatego też operacje na wschodzie są tylko częściowe, nie walą jak w roku zeszłym w całość frontu.

Mieliśmy już przygrywkę do lotniczej ofenzywy aliantów — przygrywkę groźną. To nie były już loty nękające, to zniszczenie w całym tego słowa znaczeniu. Lubeka, Rostok, Kilonia zostały naprawdę zburzone. Według wszelkiego prawdopodobieństwa to samo spotkało Augsburg i Mannheim. Zapowiadana od pewnego czasu anglo-amerykańska ofenzywa powietrzna podjęta ma być jednak z siłą bez porównania większą niż obecnie i sprowadzić ma całkowitą dezorganizację życia niemieckiego, jego komunikacji, gospodarki — wszystkiego, na czem opiera się wojna. Niemcy nie będą w stanie obronić się przed masowemi falami nalotów. Dowodzi tego ich bierność wobec uderzeń angielskich. Hitler zapowiedział odwet — ale nie mógł wykonać tej obietnicy, bo samoloty niem. nie zdołały przeniknąć w głąb W. Brytanii, a naloty na Londyn należą już do przeszłości. I następnie — samolotów niemieckich jest za mało...

A jednak alianci nie spieszą się z uderzeniem. Czy jeszcze transporty z za oceanu nie przywiozły dość materiału? Czy może dyplomacja ma pewne rzeczy do usunięcia? Nie brak wzkazówek ku temu, że Stalin bardzo wysoko szacuje swój udział w wojnie i bardzo poważnych żąda koncesji na przyszłość. Kto wie, czy przewlekanie natarcia od zachodu nie jest wynikiem rachunków na to, że posuwanie się armii niem. na wschód uczyni dyktatora sowieckiego bardziej ustępliwym i w stosunku do państw zachodnich i w sprawach przebudowy Rosji na ustrój demokratyczny. Wojna obecna — to walka z totalizmem. I czerwony totalizm rosyjski nie może wyjść z niej cało i nie wyjdzie. Taka jest logika **dziejów.**

Czy dyplomacja anglo-amerykańska i anglo-amerykańska strategia uwzględnia to świadomie, czy wynika to samo przez się z rozwoju wypadków — to sprawa inna, której dziś rozstrzygnąć nie zdołamy.

Walczyć z germanizacją.

Niemców coraz więcej. Sklepiki obsługują ich coraz usłużniej. Mowa niemiecka coraz głośniej rozbrzmiewa na ulicach. Polacy poczynają mówić coraz ciszej. Kina rozpowszechniają mody niemieckie. Niemieckie stroje, niemieckie uczesanie. Nigdy kobiety polskie nie wyglądały tak haniebnie jak obecnie. Nie spostrzega nasza publiczność jak po przez kino, po przez idiotyczne filmy niemieckie, przenika w życie „sposób bycia" niemiecki. Prasa szerzy niemieckie poglądy i jej propaganda robi swoje.

Ot — najprosztszy przykład — przecież przeciętny Krakowianin z całą stanowczością wygłasza sądy o „pątałachach" angielskich, o „niedołęstwie" angielskiem, o walce prowadzonej przez Anglę „cudzemi" siłami i to wtedy, gdy przez tak długi czas Anglia walczyła sama, że Londyn wygląda gorzej niż Warszawa. I rzecz bardzo ciekawa — ten sam Krakowianin nic nie mówi o Francji, która tak haniebnie zdradziła przy pierwszym uderzeniu. To przecież niemieckie tezy propagandowe.

Trzeba walczyć z germanizacją przenikającą w nasze życie i nasze stroje i nasze sądy. Trzeba tępić germanizmy z mowy naszej, bojkotować panie z niemiecka czesane. Trzeba manifestować polskość na ulicy, w tramwaju i wszędzie.

Trzeba walczyć!

RÓŻNE.

Radio bukaresztеńskie ogłosiło nowe zarządzenie w sprawie rannych i chorych, których nie wolno przewozić z jednego szpitala do drugiego ze względu na brak środków transportowych, wszystkie szpitale rumuńskie są przepełnione rannymi z frontu wschodniego.

W Finlandii szerzy się coraz bardziej niepokój o losy niem. kampanii w Rosji. Dziennik „Kavelite" pisze, że ofenzywa niem. na całym froncie nie jest chyba możliwa. Niemcy muszą ukończyć kampanię rosyjską w roku bieżącym, bowiem sytuacja Niemiec po roku 1941 potężnie się pogorszyła.

Cesarz japoński zwolnił z urzędu kierownika prasowego admiralicji. Cesarz osądził, że urzędnik ten ogłosił fałszywy komunikat o jap. zwycięstwie na morzu Koralowym, wskutek czego cesarz przesłał dowódcy floty gratulacje. Dziś w Japonii zdają sobie sprawę z tego, że bitwa nie dała zwycięstwa i kierownik prasowy musiał odejść.

„Chicago Daily News" donosi o zerwaniu rokowań między Japonią a Niemcami w sprawie podziału akcyj indyjsko-holenderskiego towarzystwa. Japonia nie chce uznać żądań niem. ponieważ towarzystwo holend. jest dla Japonii aktywną pozycją w wydatkach wojskowych.

Na Węgrzech nie wolno w kawiarniach podawać kawy z mlekiem, ani też żadnych wyrobów mlecznych.

We Włoszech z powodu braku benzyny używa skąpych zapasów cukru do wyrobu paliwa silnikowego i spirytusu. Ogólny jest brak ziemniaków i mięsa. Za przekroczenie przepisów o zracjonizowaniu chleba zamknięto w Rzymie 51 restauracyj. Urzędowa ajencja włoska przyznaje, że siły osi w Jugosławii poniosły ciężkie straty w walce z wojskiem gen Michajłowicza.